

Progresjonsplan for Leangen Kulturbarnehage

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver stiller krav til at progresjon innenfor planens fagområder skal tydeliggjøres i barnehagens årsplan. Vi velger her å lage en egen progresjonsplan hvor hensikten er å vise hvordan vi arbeider og tenker forskjellig innenfor fagområdene beroende på hvilken aldersgruppe vi står i møte med. Denne planen skal forsøke å balansere mellom det å vise til en klar retning for barnas utvikling og det å ivareta barns egne stemmer, deres forskjellighet og ikke minst deres rett til medvirkning. Det er lett å se for seg at en plan med mål som baseres på klar lineær progresjon fort kan komme til å skape et behov blant personale om å følge en gitt rekkefølge i stedet for å følge barnet på verdifulle avstikkere og omveier i deres lek, læring og dannelsesprosesser. For barna er det likegyldig hvilke planer som finnes for deres tid i barnehagen. For dem er voksne som lytter, støtter, utfordrer dem og bryr seg det som teller. Med en progresjonsplan er det også en fare for å skape unødig stress og press på de barna som ikke følger denne oppgitte malen for sin utvikling. Ved å være klinkende klar over disse fallgruvene og utfordringene knyttet til det å utvikle en slik plan kan vi alle sammen nikke enig til det faktum at vi arbeider kvalitativt forskjellig i møte med en ettåring som en femåring. Grunntankene og verdiene som ligger bak vil vi imidlertid si er felles. Denne planen tar sikte på å synliggjøre hvordan grunntanken arbeidsform i fagområdene endrer seg i takt med barnets egen utvikling i sin tid i barnehagen. Dette blir en generell fremstilling og det er nødvendig å presisere at vi naturligvis tilpasser oss enkeltbarnets behov.

Slik vi ser det handler arbeidet innenfor alle fagområdene om å ha et aktivt forhold til barnets opplevelse. Ikke bare at man legger til rette for opplevelser, erfaringer og læring, men at man evner å være i øyeblikkene sammen med barna på en slik måte at det beriker. Nøkkelord kan være støtte, utfordring og mestring. Vi arbeider også for at barna skal få mulighet til å reflektere over sine opplevelser slik at de blir dannende erfaringer. Her ser vi at vår bruk av dokumentasjon skaper et slikt forum, både for enkeltbarnet, mellom barna og mellom barn og voksne, uavhengig av alder.

Når det gjelder det som er forskjellig dreier det seg naturlig nok om at ettåringen og femåringen har forskjellig behov, utfordringer, ressurser (kognitive, emosjonelle, motoriske, språklige, sosiale, tekniske), interesser, tanker og erfaringer. For oss handler det da først og fremst om å se dette hos enkeltbarnet og barnegruppa for å kunne spørre oss; på hvilken måte kan vi arbeide med fagområdene på en slik måte at det blir meningsfullt for disse barna?

Mye av det som står under kan leses som punkter på en dimensjonal linje, hvor ettåringen befinner seg et sted til venstre og femåringen befinner seg et sted til høyre. De befinner seg altså ikke i hver sin ende men vi forsøker her å visualisere hvor vi oftest finner ettåringen eller femåringen. Dette innebærer en åpenhet for å møte barnet akkurat der det er, uansett hvor det er.

Språk, tekst og kommunikasjon

1 åringen:

Her og nå. Nonverbal kommunikasjon.
Oppmerksomhet for barnas kommunikative uttrykk.
Benevning, bekreftelse og utviding.
Gjentagelse, med innslag av fornyelse.
Hjelpe barnet til å uttrykke egne behov.
Hjelpe barnet til å se og forholde seg til sine medmennesker.
Pekebøker.

5 åringen:

Fortid og framtid.
Lek og aktiviteter med symboler, tall, bokstaver.
Gjenfortelle fra egne opplevelser.
Forstå sammenhengen mellom språk og tekst.
Lengre bøker.

Kropp, bevegelse og helse

1 åringen:

Stor kroppslighet. Den fysiske verden sanses og utforskes med kroppen.
Stimulering og øving i grunnbevegelser, både i grov og fin motorikk. Tumlelek, voksne på gulvet,/bakken. Benevning av kroppens deler, bevegelser, mat og hygieneaktiviteter (f.eks. vaske hender).
Mer tid på ett sted på turer i natur.

5 åringen:

Grunnbevegelser finjusteres og kombineres. Voksne utfordrer ved tilrettelegging og instruksjoner. Regellek, lagspill. Samtaler om kroppens funksjoner, hygiene og kosthold. (se fra jord til bord-plan). Fokus på forståelse og respekt for hverandres kropp og forskjellighet. Gå lengre turer.

Kunst, kultur og kreativitet:

1 åringen:

Abstrakte uttrykk. Enkeltdeler. Utforsking av materialer, verktøy og teknikker som meningsfull aktivitet i seg selv. Mer prosess-orientert. For forståelsen skaper mer ubevisste impulser. Inspirasjon i det skapende øyeblikket preges mer av det som skjer her-og-nå.

5 åringen:

Mer figurative uttrykk. Sammenhenger. Kreativ bruk av materialer, verktøy og teknikker for å uttrykke seg. Mer produktorientert. For forståelsen kan benyttes bevisst for å utforske og uttrykke seg innen for noe bestemt. Inspirasjon i det skapende øyeblikket kan i større grad preges av fortid, nåtid, framtid.

Nærmiljø og samfunn:

1 åringen:

Arbeide for at barna opplever tilhørighet til fellesskapet i gruppa si og barnehagen. Formidle fokus på felles glede og den enkeltes bidrag både i lek og aktiviteter. Turer kan ha til hensikt å gjøre barna kjent med umiddelbar nærmiljø.

5 åringen:

Bidra på fellesarrangement. Bidra til det beste for fellesskapet (rydde, lage mat, dekke til måltid). Oppleve ansvar og handlekraft i møte med sine medmennesker (hjelp, trøste, inkludere, glede hverandre). Løse konflikter med forhandling. Drøfte/utforske samfunnsmessige felleskaplige temaer og problemstillinger. Lære om bakgrunn for merkedager. Turer kan ha til hensikt å gjøre barna kjent med lokal historie, kultur, næringsliv (bygninger og arrangement).

Etikk, religion og filosofi:

1 åringen:

Lære dem å ta hensyn til hverandre. Gjøre barna oppmerksom på hverandre og hverandres fokus, intensjoner og følelser. Hva er godt/vondt. Lære barna å trøste. Være støttende, bekreftende og medundrende i barnets utforskning av verden og seg selv i verden og som menneske blant mennesker..

5 åringen:

Drøfte/utforske sosiale (vennskap, gutter/jenter, lek, ol), og etiske temaer og problemstillinger. Meningsforskjeller skal fremheves som noe spennende og positivt. Trosforskjeller likeså. Stille seg åpen for barns forestillinger og være medundrende og stille åpne spørsmål. Ansvar for den andre i møte med den andre. Ta tak i høytider. Høytlesning, dramatisering. Barnekonvensjonen.

Natur, miljø og teknikk:

1 åringen:

Konkrete erfaringer. Bli kjent med naturens fysiske egenskaper; tekstur, vekt, farge og form, lukt og smak på ulike objekter som stein, blader, kongler ol. Bli kjent med naturfenomener som gravitasjon (ting faller ned), vind og vær, temperatur o.l. Bli kjent med hva ulike tekniske hjelpemidler; f.eks. oppvaskmaskin, gravemaskin. og ipad kan gjøre.

5 åringen:

Forstå sammenhengen i enkle økosystem, begynnende forståelse for økologi og næringskjeder og forurensing. Se at en selv kan bidra til en frisk planet. Forske og undersøke naturen i nærmiljø. Bruk av råvarer en sanker i mat en lager. (se egen plan Fra jord til bord). Økt differensiering (pasta, pasta penne, laget av durum hvete). Bruke teknikk for å utrette noe /skape noe, både fysisk og digitalt.

Antall, rom og form:

1 åringen:

Begrepslæring. Benevning. Kontraster tydeliggjør og letter læringen. Stor, liten, lite, mye, langt borte, helt nær, rund, firkantet, glatt, ru, osv Konkretiserende, trenger å se: bruke objekter, rom og miljøet. Bukkene bruse. Kims lek. Bli kjent med telling som regle. Rydde ulike leker i ulike kasser.

5 åringen:

Tellingen har et formål, å bestemme antal. Benytte seg av måleinstrumenter og oppleve hvordan en kan innhente nyttig informasjon og følge matoppskrifter. Økt differensiering; kloss, legokloss, gul legokloss. Spille spill. Lagspill, gjemsel.